

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan siveca, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štipendne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Proračunska razprava v dež. zboru kranjskem.

I

Govor posl. Jos. Lenarčiča.

Visoka zbornica! Finančni odsek, oziroma proračunski odbor, podal je v svojem poročilu lep pregled zgodovine našega deželnega gospodarstva v zadnjih letih, iz katerega pregleda se lahko posnema, kako se je gospodarstvo z deželnim premoženjem, kako so se na jedni strani povečali dohodki, na drugi strani žal tudi povečali stroški. Jaz v obče priznavam, da se mi zdijo ukrepi, katere predlaga finančni odsek, jako umestni in zato izrekam že naprej, da bodem zanje glasoval.

Ker je pa navada, da se o priliki budgetnih razprav tudi nekoliko politikuje, dovolite častiti gospodje tovariši, da tudi jaz izpregovorim nekoliko besed v tem pogledu.

Slovenci, gospoda moja, smo majhen narod, žal premajhen, in v tem narodu je treba vse duševne sile, ki so na razpolaganje, združiti, da vspevamo. Dokler so narodne stranke bile jedine, dokler se je upoštevala na jedni strani duhovna inteligenca, na drugi strani pa tudi posvetna inteligenca, v tistih časih imamo zabeležiti velike napredke.

Žal, da je v novejših časih to lepo razmerje, katero je takrat vladalo med strankama, ponehalo in da se duševne sile z jedne kakor z druge strani zlorabljajo v ta namen, da brat brata pobija.

Gospoda moja! Ko se je pred par leti objavil narodni program, takrat od nobene strani ni bilo oporekanja temu programu; kajti tudi naša stranka se je izrazila kot verska in kot narodna, in pri tem je ona tudi ostala. Če se ona ne zлага s tem, kar naša stranka zastopa, da bi bili namreč naši vrhovni dušni pastirji tudi voditelji v političnih zadevah, je čisto naravno in tudi lahko umevno, da se tej zahtevi ne moremo pokoriti in sicer zato ne, ker vidimo, da postopanje od strani teh gospodov ni tako, da bi se moglo reči, da je v korist narodu slovenskemu.

Če si ogledamo zadnji pastirski list, gospoda moja, lahko si mislimo, kaj mora slediti iz takega pastirskega lista, in posledice smo žal tudi videli, videli v agitaciji, katera se je prenesla v naša svetišča.

Gospoda moja! Če smo politične stranke, tedaj treba, da se z enakim orožjem borimo. Sklicujte Vaše shode in dajte nam priliko, da tudi mi povzdignemo svoje glasove in ako so razmere med nami ljudstvu nejasne, da jih pokažemo ljudstvu, nikar pa, gospoda moja, ne delajte tako, da se skrivate v svetišča, v katera posvetni glasovi seveda ne morejo.

V zadnjem času, gospoda moja, godilo se je, da se je liberalna stranka, s katerim imenom se v obče označa naša stranka, vedno grčila po časopisih, ki pripadajo Vaši stranki — za tem pa je prišla volilna agitacija, katera se je prenesla tudi v cerkev. In kaj se je tam vse godilo!

O agitaciji, ki se je vršila v cerkvah, hočem navesti samo jeden slučaj, ki se je pripetil na Vrhniki. Neko nedeljo pozvalo se je ljudstvo, da pride k popoldanski službi Božji, da se bode tudi nekoliko o volitvah poučilo. Po mojem mnenju to ne spada v cerkev. Vender pa se je, pri tej priliki razleco na dolgo in široko razkladal program socialnih demokratov (Klici v središču: Čujte!). Razkladal ta program v taki obliki, da se je moralo človeku studiti. Pa s tem, gospoda moja, stvar ni bila končana, ampak z lepim zavijanjem oči se je najedenkrat prešlo na drugo stran ter reklo: Ves ta pogubni program, vse te težnje socialnih demokratov pa še presegajo liberalci kot njih očetje. (Posl. Hribar: Čujte!). V sled tega je bilo ljudstvo seveda razburjeno v tako obilni meri, da smo imeli potem tudi zunaj cerkve žal obilo zlih posledic zabeležiti.

Gospoda moja! V ljudstvu je nekak čut, da, če se govori z visokim gospodom, oziroma z jako visoko stoečo osebo, se dotičnik, ki ž njo govori prvič posluša najlepših besed, drugič pa se skrbno varuje, da ne bi govoril kako neresnico. Takaj pa se gospoda moja, v cerkvi, kadar je izpostavljeno

Sv. Rošnje telo ne govori v taki obliki, kakor bi bilo pričakovati, ako se misli, da je pričujoč vsega-mogočni Bog.

Če se v cerkvi na dolgo in široko prosta ljubezen razklada pri razpostavljeni monštranci, gospoda moja, to ni prav. Če se potem namenoma neresnico govori, bi jaz naravnost trdil, da tisti, ki tako govorijo, nimajo nikakega spoštovanja do živega Boga. (Posl. dr. Schaffner: Res je!)

Naravno je, če se kdo igra recimo s kakim nevarnim orožjem, da se polgoma privadi temu orožju in naj bode ono še tako nevarno — ali ako ima kdo opraviti s kakim nevarnim strojem, ga prvotno bojače in začudeno gleda, polagoma se ga pa privadi. Tako se tudi godi, da se gospodje, ki imajo v cerkvi opraviti, polagoma tudi sprijaznijo s svetimi rečmi in to jim je potem nekaka navadna reč; in lahko bi človek sodil, da, če se v svetišči tako govoriti upajo, dotičniki, kateri govorijo, ne vidijo v monštranci nikakega znaka, da je živi Bog pričujoč, ampak da vidijo v tem le nekako pozlačeno posodo z oblatom. (Posl. Hribar: Agitacijsko sredstvo vidijo.)

Gospoda moja! Jaz nebamemu izmed Vas ne bom podtikal takih slabih namenov, ali rekel, da bi kdo izmed Vas, ki sedite tukaj v visoki zbornici, mogel odobravati tak način postopanja; — ali agitacije same po sebi prišle so na tako skrajne meje, da, če se tako nadalje vrše, kakor dosedaj, pridemo še do družih, gorostajnejših stvari, kakor se pa sedaj godijo.

Gospoda moja, ljudstvo naše je verno. Ljudstvo naše vidi v razpostavljenem Sv. Rošnjem Telesu živega Boga, in gospoda moja, zgražam se v dnu svoje duše, če vidim, da se na ta način govori vpricho živega Boga! (Posl. Višnikar: Dobro!) Pa idimo nekoliko dalje. Zakaj se pa prav za prav tako ogrevajo agitatorji? Za tako zvani „krščanski socializem“. — Ima nekaj dobrega krščanski socializem, ima pa po mojem mnenju mnogo pogubnih reči v svojem programu in sicer v tem pogledu, če velja to, kar je v „Črnih bukvah kmetijskega stanu“

LISTEK.

Sreča.

Spisal C. G. Reuling.

V davnih časih sta živela kiparja, ki sta si bila iskrena prijatelja. Kakor vsi pravi umetniki nista imela niti belča, pri vsem tem pa sta bila vender vesela in dobre volje. Vse stene svoje sobe sta okrasila v proizvedli svojih rok. Zlati starejši kipar je vsvarjal kar najkrasnejše umotvore; kdor jih je videl, bil je ves navdušen od njih in vsako mu je prorokoval sijajno bodočnost. Sedaj pa se obema ni posebno dobro godilo. Njihovi prijatelji so imeli, če možno, še manj denarja, nego sama ter jima torej niso mogli odkupiti ničesar; bogati ljudje pa niso mogli preboditi tistega ogromnega števila stopnic, ki so vodile do stanovanja. Težke denarne vrečice v njihovih žepih so jih tolkle vedno svareč po nogah in tako so prišli k večjemu v kak „atelier“ v prvem nadstropju; vanj so vodile vsaj široke, z debelimi preprogami pokrite mramornate stopnice. Trud torej ni bil prevelik.

Nesreča je bila, da še takrat niso iznašli recepta, po katerem bi ne bilo treba ni jesti ni piti, pa bi se vender dalo srečno živeti; oba kiparja sta delala v delavnici za nagrobne spomenike. To je bilo lepo in veselo delo. Misel, da živimo zadovoljno, dočim ne uživa oni, za katerega se izkle-

suje najkrasnejši križ, ničesar več od vseh teh do brot, razvedruje silno človeka, in tolažeči napisi z blistečimi, zlatimi črkami še pospešujejo mogočno ta učinek. Tudi duša se torej pri takem delu ne prikrajšuje!

Če sta sedela zvečer doma, mečkala sta iz ilovice krasne modele; kadar prideta do denarja, mislita jih izdelati v najfinjšem mramorju. Tako sta govorila. Jeden, velik flagomatik, je navadno zaspal med temi pogovori, dočim je drugi cele noči snoval načrte in sanjari.

To mirno, prijetno življenje pa ni trpelo predolgo. Bila sta namreč oba odločna nasprotnika nepotrebnih stroškov; k tem sta prištevala v prvi vrsti denar za premog in drva. Zato sta uprizarjala po zimi pet dni v tednu v svoji sobi najsmelje indijanske plesove, da se ogrejeta; dva druga dneva pa sta povabila svoje prijatelje na „grog“. Potem je plesalo celo društvo silno umetno kolo, ropotali so in se smijali tako, da se je lahko z nekako sigurnostjo računalo, da se mora udreti strop vsak trenutek. To je postalo na splošno pri tožbe gospodinji končno vender preveč, in odpovedala jima je stanovanje. Med tem pa je prišla pomlad in prijatelja sta sklenila potovati v Italijo ter delati tam dalje. Prodala sta svoje skromno imetje, pripravila s tem denarjem velikansko odhodnico in odkorakala potem skozi mestna vrata v svet.

Bilo je nenavadno krasno jutro; lahen vonj je visel na cvetočih drevih, nežno zeleno listje reslo je skoro vidno. Hitela sta židane volje v svet; pretežno nista imela nositi, in za pot se tudi nista ni najmanje brigala; sledila sta svojemu staremu psičku, katerega sta vzela seboj, in ta je moral biti vodnik. Ker pa je imel dobri psiček žalibože smolo, da je bil skoro slep, zašli so močno in so bili veseli, da so pozno na večer vender še našli na samotni stoječi mlin. Mlinar jim je obljubil na prošnjo prenočišče v senu; saj postelje sam ni imel. Po skromni večerji sta se iztegnila povsem utrujena na malih svislih.

Spala sta nekoliko ur, ko se prebudi starejši kipar. Mel si je oči in na prvi mah ni vedel, kje je; dišeče seno ga je povsem omotilo. Tu pa je zapazil, kako je švigal žarek svetle luči preko sena; začuden je skočil kvišku, hitel k strešni lini in pogledal skozi njo.

Pred njim se je širila planjava; na robu bližnjega gozda pa je videl čudno prikazen. Tam je stala „Sreča“ na blesteči, zlati krogli; njen pajčolan, posut z zvezdami, je vihral in plapolal v nočnem vetru. Iz svojega roga pa je sipala darove daleč tja po deželi... Tu se loti njegovih prsij globoko, neskončno hrepenenje po sreči; tiralo ga je z nepremagljivo močjo k lepi ženi. Splezal je torej s svislij in tekkel preko planjave. Ljubka vila

zabeleženo, kjer je dr. Krek nekako pojasnil svoj program —, da gospodje, ki se prištevajo dotični stranki, poznajo samo najrevnejšega kmeta, kateri le z lastno roko obdeluje svoje posestvo in delavca, ne poznajo pa drugih stanov. (Posl. Hribar: „Bogatih škofov!“)

Da s temi nazori, gospoda moja, ki so v tem programu označeni, nikakor ne bo pomagano ubo gemu kmetu, to je čisto naravno. Ako bi bilo prebivalstvo države res sestavljeno le iz takih, prej imenovanih oseb, iz najrevnejšega kmeta in iz delavca naj bi že bilo, ali država obstoji tudi iz drugih slojev. Če se pa tu, v tem programu naravnost trdi, da je kapitalizem ves sedanji gospodarski nered, kjer kapital, proti kateremu je naperjen ves boj, nadvladuje uad človekom in delom, jaz trdim, da je ta program naravnost revolucionaren. (Posl. Višnikar: Res je!)

Kdo od gospodov, in tukaj ne izvzamem gospodov Vaše stranke, naj že nosijo črke ali rudeče ovratnike, bo delal le iz gole krščanske ljubezni? Gospoda! Jaz ga ne poznam, ampak delal bo, da tudi v denarjih dobi svoje plačilo.

Kmetškemu stanu, gospoda moja, je pa ta socialni program naravnost sovražen v tem pogledu, ker ščuje delavca proti posestniku, ker pravi, da delavec sedaj nima še primerne plače za svoje delo.

Ogromna večina slovenskega prebivalstva po deželi je kmetškega stanu, in tukaj so razmere take, da kmetje le še komaj životarijo — sedaj pa naj kdo pride in napravi delavce nezadovoljne. Gospoda moja! Kam pa pridemo? (Posl. grof Barbo: Prav res!) Potem pa pustimo vse in bežimo v Ameriko! (Odobranje v središču in na desni.) Če se vedno le delavca povdarja in nasprotno pa zopet pravi, kakšno skrb imajo gospodje Vaše stranke do kmetškega stanu, se meni vidi to tako, kakor če bi kdo prišel k zelo ranjenemu človeku, preiskal rane — rane visocega dnevnega plačila za njegove delavce — jih nekoliko stiskal, da nesrečneža srčna kri še bolje odteka in mu rekel: „Milujem te, pa tudi sam ti prinesel nekoliko blagoslovljene vode, pa ti bo vse pomagano.“

Gospoda moja! Meni se vidi, da ta pot ni prava, da ta pot nikakor ne more privedi do zaželjenega uspeha, da bi naše ljudstvo v gospodarstvem in narodnem oziru napredovalo.

Roka, gospoda moja, katera se Vam je bila podala o priliki, ko so se pričele priprave za volitve, naj bi se bila prijala. Gospodje, ki sedite v zbornici, ste bili za spravo, priznavam to, ali žal, da se Vaši glasovi niso upoštevali. Jaz pa upam, da so te volitve, katere so sedaj pred durmi, zadnje, ko še stojimo drug proti drugemu, in da bomo v bodoče skupno delovali v korist in blagor slovenskega naroda. (Odobranje v središču. Posl. Hribar in posl. dr. Tavčar: Malo verjetno!)

Državni zbor.

Na Dunaju, 27. marca.

Telikega zanimanja za poslansko zbornico že dolgo ni bilo zapaziti, kakor včeraj. Galerije so bile do zadnjega kotička zasedene in mej radovedneži

se mu je prijazno nasmihala ter mu kimala. Že je bil precej blizu nje — tedaj pa je na mah izginila v gozdni temi!...

Pri zajutruku je pripovedoval svojemu prijatelju in gospodarju, kaj je videl po noči. Mlinar se je popraskal počasi po sivih lasih, vzel pipo iz brezzobih ust in dejal resno k odhajajočemu, naj se vender sreče varuje! Že marsikaterega čilega junaka je imela za norca in mladi kipar zdi se mu prav tak človek, ki se lahko izvabi s trdne ceste.

Nekaj časa sta stopala prijatelja molče drug poleg drugega; potem pa je dejal starejši, da morata svoj načrt izpremeniti, ker ne more pozabiti sreče, ki se je včeraj prikazala tako sijajno pred njim v bližini; mora jo doseči, naj velja, karkoli hoče. Slediti ji hoče do kraja sveta.

Njegov prijatelj se je s početka trudil odrediti mu take misli. Toda ni se dal motiti in vztrajal je trdovratno pri svoji volji, tako da se je dobrovoljni mlajši drug njemu na ljubo končno udal. Hodila sta sedaj križem sveta po vseh deželah in sledila sreči. Včasih sta ji bila res čisto blizu; toda zagrabiti je nista mogla. Prav v zadnjem trenutku se je začela krogla tako brzo potakati, da je navzlic najobupnejšemu naporu nista mogla doiti.

(Konec prih.)

je bilo tudi taci, kateri bi neizmerno radi sedeli doli mej poslanci. Prišla sta mej drugimi tudi baron Morsey, črni klerikalec, in Pernstorfer, rudeči socialist, katerima so bili volilci izpodmaknili stolček, prišel je tudi dejanski voditelj avstrijske socialnodemokratske stranke, v premnogh okrajih propadli dr. Adler, in še marsikdo drugi. Tudi precej mnogo dam je prišlo, in mej njimi seveda tudi lepa so proga severočeskega poslanca profesorja, katera je sploh izza zadnjih let znana kot najmarljivejša obiskovalka državnozbornske galerije. Kdor ni mogel na galerijo, ostal je pred parlamentom, kjer se je zbrala precejšnja množica, ter kritično motrila prihajajoče poslance.

Slednji so bili danes nenavadno točni. Novinci so že dosti pred določeno uro prišli v zbornico, misleč, da je formalna otvoritev in obljuba sila imenitna stvar, starejši in izkušenejši poslanci pa tudi niso dosti zastali, dasi so se držali jako ravnodušno. Zbornica je bila podobna velikemu mravljišču. Vse je šumelo v tesni dvorani. Poslanci so se drug drugemu predstavljali in drug drugega motrili. Največ zanimanja so še vzbujali socialnodemokratski poslanci, kar je povsem naravno, saj je ta stranka prvič zastopana v poslanski zbornici. Dame na galeriji so obračale svoje lorgnone zlasti na „ljubljenca poljskih dam“ na socialnega demokrata Daszynskega, kateri je sploh naredil prav simpatičen utis, moški pa so posebno motrili Ko zakiewicza, suhega moža z veliko brado in dolgimi lasmi, pravi tip fanatika, in na graškega poslanca Resela, kateri je vzlic rudečemu ovratniku naredil utis mirnega, hladnoračunajočega, a odločnega moža. Zanimanje so obujali tudi pristaši Stojalowskega, katerih jeden je prišel v zbornico v rumeni kmetški obleki ter sedi tik Luegerja. Krščanska socialistična Schneider in Gregorič sta se okrasila z belim nageljem, dr. Herold pa je imel v gumbaici obilnatno rudečo rožo. Drugi poslanci niso obudili tolike pozornosti, zapazilo se je samo, da je mej njimi kar 35 duhovnikov, vsak dvanajsti poslanec je torej duhovnik.

Slovenski poslanci sede v centru poleg konservativnih veleposestnikov. Na mestu, kjer je toliko let kraljeval grof Hohenwart, sedi zdaj — dr. Šušteršič.

Ko so vstopili ministri, na čelu jim vedno smehljajoči se grof Badeni in za njim lepi in elegantni baron Gautsch, vneli so se poslanci krog njih, da pozdravljajo in priklanjanju nabilo konca. Ministerski predsednik je segel vsakemu v roke, kdor se je pritiskal do njega in se vsakemu smehljaj. Da bi le ta smehljaj ne bil tako mokanten!

Točno ob 11. uri je dal pisarniški ravnatelj, sekcijški šef pl. Halban z zvončkom znamenje, da se začne seja, na kar je ministerski predsednik grof Badeni pozval starosto poslancev, zastopnika olovnške trg. zbornice Emanuela viteza Proskowetza, naj prevzame predsedstvo.

Starosta Proskowetz je storil najprej obljubo in potem otvoril sejo z daljšim govorom, v katerem je izrekel željo, naj bi se ne primerili politični in narodnostni prepiri ter spominjal poslance na Salustov izrek „Concordia res parvae erescunt, discordia maximae dilabuntur“. Na to je imenoval začasne zapisnikarje, mej njimi dr. Šušteršiča, ter pozval poslance, naj store obljube.

Zapisnikarji so prečitali formule obljube v vseh avstrijskih jezikih, na kar je zapisnikar dr. Bartoli čital imena in so poklicani storili obljubo, vsak v svojem jeziku.

Starosta Proskowetz je potem naznanil, da bo cesar v ponedeljek opoldne državni zbor slovesno otvoril in določivši prihodnjo sejo na torek, dne 30. t. m., zaključil današnjo sejo, katera je trajala komaj tri četrt ure.

Prav koncem seje je nakrat zadonel zvonček, kateri naznanja „alarm“. Napravljen je bil v času po atentatu na francosko zbornico. Portirji in slugi imajo strogi ukaz, da takoj zapro vrata, čim ta zvonček zadoni. Ko je zapel, izvršili so vsi prestrašeni ta ukaz in niso hoteli nikogar pustiti iz hiše. Občno začudenje se je hitro premenilo v občno veselost, ko se je zvedelo, da je neki član gospodske zbornice pomotoma dal znamenje „alarma“.

* * *

Gospodska zbornica je imela danes nenavadno dobro obiskano sejo, v kateri je najprej ministerski predsednik grof Badeni naznanil, da je cesar imenoval predsednikom gospodske zbornice kneza Al

freda Windischgratza, za podpredsednika kneza Karla Auersperga in grofa Ernesta Hoyosa.

Predsednik knez Windischgratz je otvoril sejo z daljšim govorom, na kar so novi člani storili obljubo. Po rešitvi nekih formalnostij je predsednik sejo zopet zaključil in določil prihodnjo sejo za sredo dne 31. t. m.

V Ljubljani, 29. marca.

Novi državni zbor se je jedva sešel, a že se mu napoveduje po nekaterih listih razpust. Grof Badeni bode izkušal s sedanjim državnim zborom dognati pogodbo z Ogersko. To se mu bode tudi posrečilo le z raznimi obljubami na vse strani. Ko bode pa prišlo do izvršitve raznih nasprotujočih si obljub, bode pa za silo skrpana večina razpala in grofu Badeniju ne bode drugega kazalo, kakor državni zbor razpustiti. Mi nismo tako trdno prepričani, da bi novi državni zbor zares vladi delal take situosti, da bi z njim izhajati ne mogla. Res je vanj prišlo nekaj radikalnejših elementov, a tudi ti radikalci se bodo unesli, morda izvzemši socialne demokrate in Schönerjance. Krščanski socialisti bodo polagoma popolnoma vladna stranka postali. Posebno hude opozicije od njih ni pričakovati. Najnevarnejši za vladu je še klerikalizem s svojimi zahtevami glede ljudske šole, a upati je, da klerikalci stvari ne bodo tirali do skrajnosti, ker bi se naposled položaj utegnil zanje neugodno zasukati.

Liberalci in nova večina. Nemško-liberalna stranka je obdržala še lepo število mandatov. Ljudskih mandatov nima dosti, a vendar jih je na Češkem in Moravskem več rešila, nego je sama pričakovala. Večino mandatov je pa dobila po trgovskih zbornicah in v veleposestvu. Vlada še vedno računa z levičarji, kakor je razvideti iz nekaterih vladnih glasil. Grof Badeni bode tudi v novi zbornici izkušal po možnosti izkoristiti levičarje. Ne mara se namreč navezati na protisemite in druge skrajne stranke. Pretirani klerikalizem vladi tudi ni po godu. Seveda se ne ve, če bode oslabiljena levica vladi mogla dati toliko podpore, kakor jo od nje potrebuje. Češki Nemci že z ozirom na svoje volilce ne bodo mogli vladi hlapčevati.

Nemška ljudska stranka in krščanski socialisti. Dolenjeavstrijska nemška ljudska stranka je imela te dni shod svojih zaupnih mož. Shod je sklenil, da se pozivljajo dolenjeavstrijski deželni poslanci, da potrgajo vse vezi s krščanskimi socialisti, ki tirajo klerikalno politiko. Stranka naj se nadalje vsemu izogiba, kar bi utegnilo ovirati skupno delovanje z narodnimi Nemci drugih dežel. Posebne važnosti tej izjavi ne pripisujemo, ker ljudska stranka na Dolenjem Avstrijskem nima trdne opore. Kar ima poslancev v deželnem zborni, voljeni so največ z Luegerjevo pomočjo. Pomenljiva je pa ta odpoved prijateljstva krščanskosocialni stranki zaradi tega, ker so krščanskosocialni listi že govorili o neki zvezi mej nemško katoliško ljudsko stranko, nemško ljudsko (narodno) stranko in krščanskimi socialisti in se nadejali, da dobe vodstvo te zveze v svoje roke.

Mittermayer. Danajske protisemite je zadela mala neprijetnost. Izvedelo se je, da njih poslanec pete kurije Mittermayer ni popolnem čist človek, temveč je močno sumljiv, da je bil nekoč svojemu tovarišu, nekemu natakarku nekaj denarja ukrad. Stranka je pa sklenila, da ga ne smatra tako dolgo za svojega pristaša, dokler se ne opere tega, česar ga dolže. Pozvali so ga tudi, naj odloži svoj mandat. Mittermayer oporeka, da bi bil kradel. Priznati je moral, da je to sam priznal v nekem pismu, a pravi, da so dotično pismo mu usilili. Kaj natančnejega pa ni mogel o tem povedati. Za stranko je stvar zaradi tega kočljiva, ker se je Mittermayerjeva stvar že izvedela pred volitvami in bi bili lahko od njegove kandidature odstopili. Tega pa stranka ni storila, ker se je bala za mandat, če bi poslednje dni preminjala kandidata.

Ljudskošolski učitelj — poslanec. Položaj in veljava ljudskošolskega učitelja sta se precej izboljšala, odkar imamo novi državni šolski zakon. Vzlic temu pa prebivalstvo še dandanes nekako prezirava učiteljski stan. To se najboljše vidi že iz tega, da od začetka parlamentarne dobe do danes ni bil noben ljudskošolski učitelj državni poslanec. Ljudskošolski učitelji imajo pač toliko sposobnosti za ta posel, kakor štajerski Kaltenecker. Šele letos je voljen ljudskošolski učitelj Dreseel v državni zbor. Volila so ga predarlaska mesta. To je nekako priznanje enakopravnosti učiteljev z drugimi stanovi.

Krečansko vprašanje. Velevlasti še danes niso jedine, kako bi napravile red na Kreti. Vojaški veščaki pravijo, da to ni drugače mogoče, da vele vlasti zasedejo ves otok s svojimi vojniki. To je pa jako lahko rečeno, a težko storjeno. Za okupacijo Krete bi bilo treba 80 000 vojakov, katerih pa neče dati nobena vlast. Anglija bi bila dala 10.000 mož, a so že druge vlasti postale nezaupne, boječ se, da se Angleži polaste Krete. Tako evropske velevlasti še čaka najtežja naloga. Z blokado bodo že Grke s Krete spravili, a potem je njih dolžnost, da naredo red na tem otoku, ko so se v stvar umešale. V Atenah pa z nezaprnostjo opazujejo tek dogodkov. Boje se namreč, da jim kaka velevlast ne od vzame Krete. Posebno proti Rusiji grški listi jako rezko pišejo. Čelo priporočajo, da bi ne vsprejeli znatnega darila, katero je car poslal za krečanske begunce, češ, da je to Judežev denar.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. marca

— (Strah pred klerikalizmom) Pod tem naslovom nam odgovarja „Slovenec“ v svoji zadnji številki od pretekle sobote na opazko v našem listu od 26. t. m.: „da je bil zadnji izvoljen prelat Dangel, opat v Göttweigu, prvi pa opat Treunfels“, — in ker smo se drznili tudi omeniti, da se iz tega da sklepati, kakor če bi v tem slučaju tičal simbol sedanjega vladajočega klerikalizma, oglasili so se gospodje prav oblastno ter potipali na stuno, katera jim pa ne bo po volji pela, ako jo mi malo bolj nategnemo. „Slovenec“ piše namreč mej drugim to le: „Čudno pa je, da se je včeraj „Narod“ tako izražal nad vladajočim klerikalizmom, ko je vendar prejšnji dan s takim nepopisnim veseljem pozdravljal zmago slovenskega poslanca na Koroškem. Znano bo namreč morda tudi „Narodu“, da te zmage ni pridobila „čista narodna ideja“ mej brati Korošci“, kakor piše „Narod“, marveč, da so to dosegli tisti preklicani slovenski klerikalci s pomočjo tistih preklicanih nemških klerikalcev, proti katerim vsem „Narod“ bije vedno zagrizenejši boj itd.“ — Počasi gospodje! Mej brati Korošci je to pot zmagala v istini le čista narodna ideja. Kanonik Lambert Einspieler bil je in ostane narodni kandidat, in ker nas že izivate, hočemo Vam danes tudi prav na kratko povedati, da je imel kot tak precejšno nasprotstvo v nekaterih mladih kapelanib. Vaše lastne šole, katera so zahrbtno podpirali nemški kapelani celovski, vsi skupaj pa so delali za čisto klerikalnega kandidata, vikarja Podgorca, popolaega kosmopolita in posebnega ljubljence škofa dr. Kahna, za moža, ki se je nekoč celo izrazil, „da je nesreča za nas Slovence, da se potegujemo za svojo narodnost, ko nam itak ni več pomagati“. Zahvaliti se je le odločnosti nekaterih narodnih mož, na čelu župniku in deželnemu poslancu Gregorju Einspielerju samemu, ki so se pogumno postavili v bran takemu početju ter srečno zaprečili, da ni v državni zbor prišel mož, ki bi bil preziral vsa narodna naša vprašanja, za katera itak nima smisla in tudi ne srca. Znano nam je mnogo zanimivostij iz te borbe, a mi jih nečemo vlačiti na dan, že z ozirom na spoštovano osebo gosp. kanonika in sedanjega državnega poslanca Lamberta Einspielerja. — Molčali smo, in tudi danes bi ne bili govorili o tem, da nas „Slovenec“ ni naravnost izzval. Ako bo pa treba, bomo pa že še lahko posvetili z marsičem in potem bomo tudi povedali, kako se je vedlo tistih par „preklicanih nemških klerikalcev“, ki so dali deloma svoje glasove slovenskemu narodnemu kandidatu Lambertu Einspielerju, in ki so, od nemških kapelanov dobro nahuškani, do zadnjega trenutka vztrajali na stalšču, da ne oddajo svojih glasov temu, za narodno našo stvar v resnici zaslužnemu, vrlemu možu. Zahtevali so, naj se Slovenci vdajo ter stavili večkrat, in slednjič jedno uro pred volitvijo predlog, naj se pusti kandidatura g. Lamberta Einspielerja in naj se postavi za kandidata nemški konservativec profesor Kovač, klerikalec vikar Podgorca, ali pa bodisi kateri koli drugi. Dobiti so bili toraj za vse, le za kandidata postavljenega od narodne slovenske strani se jim ni bilo mogoče odločiti. Zskaj? Zato, ker mu gotovi gospodje celovski radi nasprotujejo, smatrajoč ga za odločnega Slovenca, in ker jim je smrdelo ime Einspieler! — Da bi stolni kanonik Lambert Einspieler ne bil dober katoličan, o tem ni nobene dvojbe, napaka njegova je menda

le ta, da tudi odločno narodno čuti. Značilno pa je na vsak način to, da je našel nasprotnike baš v svojih stanovskih bratih, ki, pogorevši s svojim kandidatom, ničesar niso bolj iz srca želeli, kakor njegov poraz. „Slovenec“ naj se torej pred vsem potruži, pripeljati te svoje zapeljance zopet na pravo pot, in dobro bode. — Toliko za danes. Ako bode gospodje okoli „Slovenca“ želeli še kaj več izvedeti, smo radi pripravljeni, Vam z marsičem postreči. — Pripomnimo naj samo še to, da je to zmago pripisovati samo in jedino le poštenemu slovenskemu delu, dočim se dotični strankarski in po svojem mišljenju „Slovenec“ sorodni nasprotniki lahko sramujejo svojega postopanja!

— (Dopolnilne volitve v obč. svet Ljubljanski) katere se bodo vršile za III. razred dne 26., za II. razred dne 28. in za I. razred dne 30. aprila, se ne bodo vršile brez boja. Ljudje, kateri službujejo zdaj klerikalni, zdaj Gregorič-Kublarjevi stranki, so že začeli letati okrog tistih ženic, katere imajo volilno pravico, in pobirajo pooblastila, zlorablajoč pri tem tudi ime župana Hribarja.

— (Osebnosti.) Gimnazijski profesorja gg. Simon Rutar in Rajko Perušek sta povisala v 8. činovni razred. Poveljnik žrebčarske postaje na Sela ritmojster g. Valentin Chmelický je premeščen v Drohowice v Gališki. Poveljstvo postaje je prevzel včeraj ritmojster gosp. Richard Merlth, doslej komandiran v službovanje pri nadvojvodi Karlu Ludoviku.

— (Repertoir slovenskega gledališča.) Bliža se konec sezone. Samo še tri predstave in duri slovenskega gledališča se zapro do jeseni. Jutri, v torek, bode zadnja operna predstava, in sicer se bode pela v tretji ljubezniiva komična opera „Fra Diavolo“. Cene tej predstavi so nekoliko znižane. Prihodnja predstava bo v petek, zadnja pa, in sicer na korist osebju slovenske drame, v nedeljo. — Ker dočim naš prvi tenorist g. Rasković, kateri je tudi za prihodnjo sezono že pridobljen za slovensko opero, ni imel benefice, mu nameravajo njegovi čestitci pri jutrišnji predstavi na primeren način izkazati svoje simpatije in svojo zahvalo za umetniški užitek, kateri so imeli po njegovi zaslugi.

— (Slovensko gledališče.) Sobotna predstava „Fra Diavolo“ je bila dokaj bolja od prve, četudi ne še popolnoma ugajala in zaokrožena, in je občinstvu jako ugajala. Najbolj se je odlikoval tenorist g. Rasković. Predstava se je vršila na korist opernemu zboru, katerega je občinstvo opetovano, kakor tudi soliste odlikovalo z živahnim ploskanjem. Gosp. Štamcarju, kot zastopniku zhora, je bil poklonjen tudi jako velik šopek smodk; sploh pa so prijatelji gledališča o tej priliki dokazali, da znajo ceniti zborove zasluge za našo opero.

— (Narodopisna zbirka v Rudolfinumu) Z ozirom na s b t o i naš listek nam javlja muzealni kustos g. Müllner, da zbira že več let gradivo za kranjsko narodopisno zbirko in da šteje narodopisna zbirka „Rudolfinuma“ danes že bizu 600 komadov, kateri so deloma že razstavljeni v veliki sobani v prvem nadstropju. Tri figurine je daroval g. ces. svetnik Murnik, a napraviti se jih da še več, kadar se doka potrebna stala. Mej komadi, kateri se nahajajo v muzeju, so nekateri jako karakteristični in dragoceni in le obžalovati je, da se občinstvo za to stvar tako malo zanima.

— (Slovenska žena.) „Edinost“ piše: Žena imenom Franja Husu, suproga vrlega poštenjaka, Luke Husu, je oštevala nekega odpadnika na ulici s priimki, kakoršnih zasluži izdajalec. Oštevani je imel za brambo le bori odgovor: „Kaj se brigade za to Vi, ki nimate niti kruha!“ Ali žena, ne bodi lena, je pohitela domov po hleb kruha ter ga prinesla k načelniku Vidusso, kjer je bilo zbranih več capovil in tudi om-njen odpadnik, ter položila hleb kruha na mizo rekši: „Tu imeš, lačneš, ki prodajaš svoj narod! Nasiti se!“ To rekši je ponosno ostavila osupnjene zborovalce.

— (Domača umetnost.) Z Dunaja se nam piše: Presveti cesar je dne 24. t. m. obiskal razstavo umetnin v „Kunstlerhausu“, kjer je razstavljen tudi kip, kateri je izdelal vrli slovenski umetnik g. Alojz Repič z Vrhopolja pri Vipavi. Cesar si je dal g. Repiča predstaviti in ga je odlikoval z jako laskavo pohvalo.

— (Slovenski vojaki na Kreti.) Vse poštno pošiljatve, namenjene vojakom 2 bataljona pešpolka št. 82 na Kreti, je adresovati v Kanejo in je vsakemu naslovu dostaviti: „Posredovanjem zapovedništva ladje cesarica kraljica Marija Terezija“. Pošiljatve odidejo iz Trsta dne 28. marca, 5., 10., 11. in 19. aprila ter pridejo v Kanejo 3., 10., in 24. aprila.

* († A. N. Majkov.) Jeden najodličnejših ruskih pesnikov Apolon Nikolajevič Majkov je 20. t. m. umrl v Moskvi. V svojih mladih dneh je hotel, kakor oče, postati slikar, a radi kratkovidnosti je moral to misel opustiti. Bil je strasten Rus in fanatičen sovražnik in nasprotnik vsakega slavofoba. Najslavnejši njegovi deli sta zbirka pesmi: „Stichotvoreni-a Apolona Majkova“ in poem „Dvamira“.

* (Madjarsko-židovska pravstvena popačenost.) V madjarskem mestecu Hodmezövasarhely se vrši sedaj kazenska obravnava proti družbi morilcev, katera je umorila celo vrsto ljudi zgolj iz dobičkarije. Na Ogarskem imajo pogrebna društva, katera so tako organizovana, da dobe sorodniki, ako je bil umrli društvenik, pravejšnjo svoto izplačano, po 50 do 100 gld. Vsakdo je lahko član več tacihi društev in ker jih je v Hodmezövasarhelyju jako mnogo, dobili so sorodniki po 1400 gld. To je zapeljalo zlasti mnogo žensk, da so upisale svoje sorodnice v ta pogrebna društva. Zastupile so potem svoje sorodnice in otaknile dotični denar v žep. Ljudje so tako demoralizirani, da je mati zastupila svojo lastno hči, v drugi hiši zopet hči svojo mater. Ta grozna pohlepnost in popačenost je nastala vsled upliva židov. Ti umori — katerih je doslej dokazanih 42 — niso jedini dokaz. Dobiti je še mnogo drugih. Posebno značilen je naslednji slučaj. Sin precej imovitega posetnika je ne dolgo tega umrl svojega očeta, svojo mater, tri brate in dve sestr, vse v jedni noči. Ko je prišlo sodišče temu zločinu na sled, je fant hladnokrvno priznal, da je storil umor, da bi on dobil vse očetovo premoženje. Ker še ni bil polnoleten, ga sodišče po ogarskih zakonih ni moglo obsoditi ne smrt. Pred končno obravnavo žel je morilec stric k nekemu odvetniku in mu obljubil znatno nagrado, če izposluje, da sodišče njegovega obtoženega netjaka proglasi polnoletnim. Advokat je vprašal moža, čemu to želi, na kar je ta ljubezniivi stric odgovoril: Veste, gospod doktor, ko bi bil Joska polnoleten, bi ga obesili in jaz bi ga pododaval, dokler je ne doleten, pa ga ne morejo obesiti. Kaj ni to ljubezniivi stric, ki se toliko potruži, da bi svojega netjaka spravil na vešala?

* (Spomenik evropski kulturi.) Grški poslanec in bivši minister Papamikolopoulos je obiskal na Kreti bivši ustaški tabor, katerega so bombardovale evropske eskadre. Dal je preiskati vse bombe, kar jih je bilo še najti in nabral jih je 7 ruskih, 7 italijanskih, 3 avstrijske in nad 20 nemških. Te bombe se zlože v Atenah v Filhelskem muzeju v piramido, ki bode spomenik evropske kulture konec 19. veka.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Marjanica Pianinec v Divači 14 kron, katere so darovali ljubljanski, tržaški in divaški rodoljubi o priliki izleta v divaško vilenico. — G. sp. Avgust Štamcar v Ljubljani 10 kron, nabrane v veselji družbi pri Putru povodom odhoda g. Ivana Jagodica. — G. Franja Majdič, poštna upraviteljica v Dolenjem Logatu 4 krome, nabrane v veselji družbi na Gorenjskem. — Skupaj 28 kron. — Živel rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Brzjavke.

Dunaj 29. marca. Cesar je danes otvoril državni zbor s prestolnim ogovorom, v katerem se povdarjajo velika dela, izvršena v prejšnjem drž. zboru, zlasti volilna reforma, in se naznanja, da bode državni zbor moral posvečevati največjo skrb s o c i j a l n i m r e f o r m a m. Vlada predloži drž. zboru načrte glede z a v a r o v a n j a z o p e r n e z g o d e in za slučaj b o l e z n i, predloge v v a r s t v o o b r t n e g a s t a n u (Burno odobravanje.) in v p o m o č h i r a j o č e m u k m e t i j s t v u. (Novo burno odobravanje.) Mej prvimi predlogami bo zakonski načrt o ustanovitvi in uredbi k m e t i j s k i h z a d r u g. Prestolni ogovor zahteva, naj se čim prej dožene pogodba z O g e r s k o in obeta reformo k a z e n s k e g a z a k o n a t e r v o j a š k e g a c i v i l n o p r a v d n e g a r e d a, (Odobravanje.) popolnitev učnih z a v o d o v, zakon glede o d š k o d o v a n j a o b č i n z a p o b i r a n j e d a v k o v in glede z n i ž a n j a p r i s t o j b i n p r i p r e n o s i h. Glede notranje politike se glasi prestolni ogovor tako le: Ako naj se posreči rešitev mnogih in važnih nalog, potem n e s m e j o p o s v e t o v a n j i n s k l e p a n j m o t i t i n a r o d n o s t n a v p r a š a n j a. Ugodna rešitev teh nalog bo dobro uplivala na vse dežele in narode, pomagala poravnati nasprotstva in združevala vse sile v prid državi. Moja vlada se bo trudila, odstraniti ovire zbliževanju in v okviru ustave delala na ublaženje nasprotstev, da tako ustvari podlago, na kateri se dosedanji nasprotniki morejo porazumeti in tudi bodo porazumeli.

Napovedane predloge Vam bodo delale mnogo truda, a zanašam se na Vašo dobro voljo in marljivost, da jih čim prej rešite, že da dobe dež. zbori več časa za delo. To je potrebno tudi iz obzirov na pravilno rešitev avtonomni razsodbi dež. zborov prepuščenih zadev, katere se morejo tekom let iz stvarnih obzirov in v interesu administracije le pomnožiti. — Končno izreka prestolni ogovor nado, da se posreči nemire v orijentu iz lepa uravnati, a treba je, da Turčija odpravi uzroke nemirom.

Dunaj 29. marca. Ustanovitev jugoslovanskega kluba nikakor ni zagotovljena. Kranjski klerikalni poslanci perhorescirajo jednoten jugoslovanski klub, v tem ko se je dr. Šušteršič glasom poročila „Reichswehr“ udeležil posvetovanja glede združenja nemških konservativcev z Dipaulijevo nemško katoliško stranko. Ker vsled odpora kranjskih klerikalnih poslancev ni nič upanja, da se doseže jednoten klub, je posl. Šuklje nasvetoval organizacijo, katere § 1. naj se glasi: Hrvatski, slovenski in srbski poslanci v drž. zboru zasnujejo zvezo zastopnikov jugoslovanskih pokrajin v to svrhu, da skupno obravnavajo ter skupno sklepajo o vseh narodnih, narodno-gospodarskih in socialno-političnih vprašanjih. Drugi odstavek tega organizacijskega načrta izvzema izrečno državno-pravna in cerkvenopolitična vprašanja. Vender naj se zbirajo jugoslovanski poslanci tudi glede teh v skupno posvetovanje, toda ne da bi kaj sklenili, kadar to zahteva gotovo število, 5 ali 6 članov te zveze. Slovenski poslanci so se o tej stvari že posvetovali. Za zjedinenje so govorili Šuklje, dr. Ferjančič, dr. Gregorec, Einspieler in Berks, proti zjedinenju je bil jedini dr. Šušteršič, kateri pa je govoril nekako kot pooblaščenec klerikalne stranke. Dalmatinci — oziroma njih vodja Bulat — se vjemajo s Šukljejevim predlogom, odločijo se pa šele, kadar pridejo na Dunaj vsi dalmatinski poslanci. Najbrž se dožene stvar v sredo.

Dunaj 29. marca. Slovanski poslanci, zlasti češki, niso zadovoljni s prestolnim ogovorom.

Dunaj 29. marca. Socijalnodemokratični poslanci groze, da preprečijo jutrišnjo sejo, ker pravosodni minister neče odrediti, da mora sodišče izpustiti iz preiskovalnega zaporu posl. Szajerja, pristaša Stojalowskega.

Listnica uredništva.

Podkumski. Vaši „novelici“ se vidi, da je prva. Ako napišete še kaj, zajemljite snovi iz naše dobe in iz krogov, ki so Vam do cela poznani! Glavno sredstvo dobre karakteristike pa je dialog, katerega zanemarjate. — X. v Monakovem. Vaša razprava o „umetnosti in kritiki“ nam je dobro došla. Pojmi o namenu in o sredstvih slikarstva, kiparstva in lep slovja so ponekod v nas res še sila motni. — „Na višini našega časa“. Socialni pomenki. Piše Zlogonski Poček. Vaš spis začnemo objavljati prihodnji teden. — „Volk in Kočevje“. J. B. Snov je povsod znana in že čisto ohdelana. „Lisico“ objavimo pri priliki. — „Severin“. Rokopisa prejeli. Porabimo. — Pozdravi! — M. J. v M. Porabimo. Hvala!

Ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno
pristno, čisto in sveže
Dorš. Med. ribje olje
ugodnega ukusa, lahko prebavljivo — cena 1 steklenici 50 kr.,
dvojni 1 gld. — priporoča
lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1
zraven mesarskega mostu. (92—11)

Štev. 66. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 790.

Zadnja operna predstava.
V torek, dne 30. marca 1897.
Tretjikrat:

Fra Diavolo.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal Scribe. Poslovenil A. Funtek. Uglasbil D. F. Auber. Kapelnik g. H. Benišek. Režiser g. Jos. Nolli.
Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7/8. uri. Konec ob 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov.
Prihodnja predstava bo v petek, dne 3. aprila 1897.

Loterijske srečke 27. marca.
V Lincu: 60, 58, 67, 4, 41.
V Trstu: 59, 23, 75, 55, 58.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 26. marca: Emil Kovač, sprevodnikov sin, 19 mes., Kolizej, rahitična bolezen. — Lorenc Sadroko, krojač, 74 let, Cerkvene ulice št. 7, otrpnenje pljuč.
Dne 28. marca: Marija Kosiček, uradnega sluga hči, 17. mes., Cerkvene ulice št. 21, ošpice.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 306,2 m.

Marc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
27	9. zvečer	730,2	12,4	sr. zahod	del. jasno	0,0
28	2. zjutraj	729,8	9,6	sl. svzh.	oblačno	0,0
"	2. popol.	727,6	18,0	sr. jzah.	pol obl.	
29	9. zvečer	727,3	12,2	sr. jzah.	skoro obl.	0,0
"	2. zjutraj	730,6	12,7	sr. jzah.	skoro obl.	
"	2. popol.	720,7	12,1	sr. jzah.	dež	

Srednja temperatura sobote in nedelje 11,7° in 13,3°, za 5,9° in 7,3° nad nor. salom

Dunajska borza
dne 29. marca 1897.
Skupni državni dolg v notah 100 gld 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru 100 " 70 "
Avstrijska zlata renta 122 " 65 "
Avstrijska krona renta 4% 100 " 30 "
Ogerska zlata renta 4% 121 " 90 "
Ogerska krona renta 4% 98 " 85 "
Avstro-ogerske bančne delnice 944 " — "
Sreditne delnice 357 " 25 "
London vista 119 " 65 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark 38 " 65 "
10 mark 11 " 74 "
10 frankov 9 " 52 1/2 "
Italijanski bankovci 45 " — "
1 kr. cekini 6 " 65 "

Dne 27. marca 1897.
9% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld. 153 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld. 188 " 50 "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld. 127 " 50 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi 99 " 80 "
Kreditne srečke po 100 gld. 200 " — "
Ljubljanske srečke 21 " 75 "
Budolfove srečke po 10 gld. 27 " 50 "
Akcijske anglo-avstr. banke po 200 gld. 151 " 75 "
Framway-društ. velj. 170 gld. a. v. 438 " — "
Papirnat rubelj 1 " 27 "

Vzprejemem takoj
mehanika
za popraviljanje koles in šivalnih strojev.
Fran Kaiser (459—3)
puškar v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. oktobra 1896.
Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so srednjeevropskim časom. (15-70)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).
Proga iz Trbiža.
Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Frantsen, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Frantsen, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.
Ob 6. uri 15 min. jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. sveder mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).
Proga iz Trbiža.
Ob 6. uri 52 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Planja, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Frantsen. — Ob 11. uri 25 min. dopoludne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Planja, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovec, Frantsen, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. sveder osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.
Ob 8. uri 19 min. jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 33 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. sveder mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.
Ob 7. uri 23 min. jutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. sveder, ob 10. uri 35 min. sveder. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.
Ob 6. uri 56 min. jutraj, ob 11. uri 15 min. dopoludne, ob 6. uri 30 min. sveder, ob 9. uri 55 min. sveder. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

4 dekleta (456—3)

v starosti 14—16 let vzprejemo se za jako lahko delo. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Služba
distriktnega zdravnika

se odda v Loka pri Zidanem mostu za letno plačo 800 gld. Prosilec za to službo mora biti avstrijski državljani, izurjen v svojem poklicu in slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen. Prošnje naj se vložijo najdalje do dne 30. aprila 1897 pri podpisnem občinskem uradu.

Občinski urad Loka pri Zidanem mostu
dne 28. marca 1897.

(467—1) Župan:
Anton Kajtna m. p.

Dne 5. aprila t. l.
bode

na Vinici
semenj

namesto Pavelskega semnja.

Županstvo Vinica

dne 27. marca 1897.
(468—1) Peter Malič, župan.

VIZITNICE priporoča **Národná Tiskarna.**

Najboljši fabrikat:
I. kranjski laneno oljnati firnež
I. kranjsko čisto laneno olje
Siccativ-firnež (sušilo)
priporoča najceneje (130—18)
Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, laka in kleja
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli.

Št. 9714. **Razpis natečaja.** (466—1)

Zaradi dobave skie za zgradbo nove št. Jakobske osemrazredne deželjske šole in št. Jakobskega župnišča v Ljubljani razpisuje se javni natečaj ter se določuje kot častna nagrada za dva najboljša projekta

I. darilo 1000 kron,
II. darilo 600 kron.

Konkurenčni izdelki imajo izvedeni biti v skicah vseh nadstropij po merilu 1:200

Tega merila držati se je tudi pri prerezihih in fačadah. Odlikovani projekti preidejo v popolno neomejeno last mestnega magistrata, kateri si poleg tega pridruže pravico do nakupa daljših konkurenčnih projektov.

Za presojo konkurenčnih izdelkov, katere je vložiti pri podpisnem magistratu do dne 1. avgusta 1897 ob 12. uri opoldne, so veljavna določila avstrijskega društva inženjerov in arhitektov za podelitev nagrad, vzprejeta v seji dne 27. aprila 1889.

Imena presojevalcev došlih konkurenčnih izdelkov priobčila se bodo pred potekom natečajne dobe

Stavbinski program in drugi potrebni pripomočki dobivajo se pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 22. marca 1897.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.